

Република Србија
Министарство за
европске интеграције
Министарство финансија
Сектор за уговарање и финансирање
програма из средстава Европске уније

**#ЕУ
ЗА ТЕБЕ**

МОБИЛНО НОВИНАРСТВО (MOBILE JOURNALISM - MoJo)

NDN
VOJVODINE

МОБИЛНО НОВИНАРСТВО (MOBILE JOURNALISM - MoJo)

Ауторка:

Светлана Параментић

УВОД

Мобилно новинарство постало је део великих светских медија појавом и коришћењем паметних телефона у извештавању на новинарским теренима. Телефон даје могућност фотографисања, снимања и монтирања на лицу места, те због временских околности олакшава новинарима и новинаркама да своју тему пласирају ефикасно на друштвеним мрежама својих медија. Мултимедијални садржај постао је битан фактор у досегу ка заједници медија и самог преноса у извештавању. Због тога, мобилно новинарство представља једну од важнији вештина који новинари и новинарке би требало да усвоје и користе у свом раду.

Потребно је почети од размишљања на мултимедијалан начин. Када новинар или новинарка предложи тему својим уредницима, важно је да имају у виду како би ту причу представили кроз мултимедијални садржај – било да је то фотографија, видео или инфографика. То је битан аспект извештавања јер у склопу свог текста обогатиће тему додатним садржајем који ће утицати на заједницу медија, а самим тим и повећање досега приче ка ширем аудиторијуму.

На пример, један од позитивних примера мобилног новинарства и његове корисности у раду је емисија “Цензус” Независног друштва новинара Војводине која је преношена на неколико друштвених мрежа НДНВ-а на изборну ноћ у јуну 2020 године.

На терену током изборног дана у различитим градовима у Војводини новинари и новинарке који су прошли обуку за мобилно новинарство успешно су урадили 13 прилога представљајући атмосферу и информације из изабраних градова.

ПРИПРЕМА ЗА СНИМАЊЕ

Пре него се осврнемо на основе снимања мобилног новинарства битно је предочити неке од чињеница када говоримо о овом аспекту. Правила снимања које се користе у мобилном новинарству, односно сама основа, је једнака телевизијском новинарству, али се могу модификовати због монтирања и сторителинга (storytelling) за друштвене мреже. На поменуте две области ћемо се осврнути касније у току публикације.

Пре самог снимања, потребно је припремити опрему и бити сигуран да је све оспособљено за рад. За почетак, напунити батерију телефона. Потом, обрисати камеру на телефону. Проверити да ли је остатак опреме попут сталка, бубице, гимбала у стању за коришћење. Такође, пазити на адаптер за бубицу. На пример, за ајфон моделе потребан је посебан адаптер који се додаје бубици или микрофону.

Затим, обратите пажњу на спољашње факторе када дођете на терен. И запамтите: Никад не зумирајте видео док снимате.

ЗВУК

У зависности од тога да ли имате бубицу или не свакако је битно да средина у којој снимате буде што звучно погоднија за снимање. Наравно, не подразумева се да одмах на почетку каријере овог типа имате пропратну опрему попут поменуте бубице или сталка, те када су такве ситуације у питању, онда морате додатно пазити на своју околину коју сте одабрали за снимање. Ако ипак користите бубицу на терену, проверите да ли ради и да ли је све повезано са први снимком где ће вам се, рецимо, саговорник представити.

СВЕТЛОСТ

Најбитније је да на терену имате што више дневног светла. Због тога је најповољније снимати током дана напољу, а избегавати ноћ. Увек гледати са које се стране налази свестлост, у овом случају Сунце. Битно је да буде иза леђа новинару или новинарки која снима.

АНДРОИД ИЛИ АЈФОН?

Наравно да је битан квалитет камере на телефону, али није круцијалан. Због тога је битно да пратите спољашње факторе на терену како би квалитет био што бољи. Ако немате сталак или неку врсту стабилизатора за телефон, увек можете да се лактовима наслоните на своје кукове, можете да подупрете једну руку другом и тиме направите неку врсту стабилизације. Оно што јесте разлика између андроида и ајфона је управо у стабилизацији кадра и бојама јер ајфон има топлије боје на снимку од андроида. Но, за све постоји решење али пре тога морате научити како да снимате.

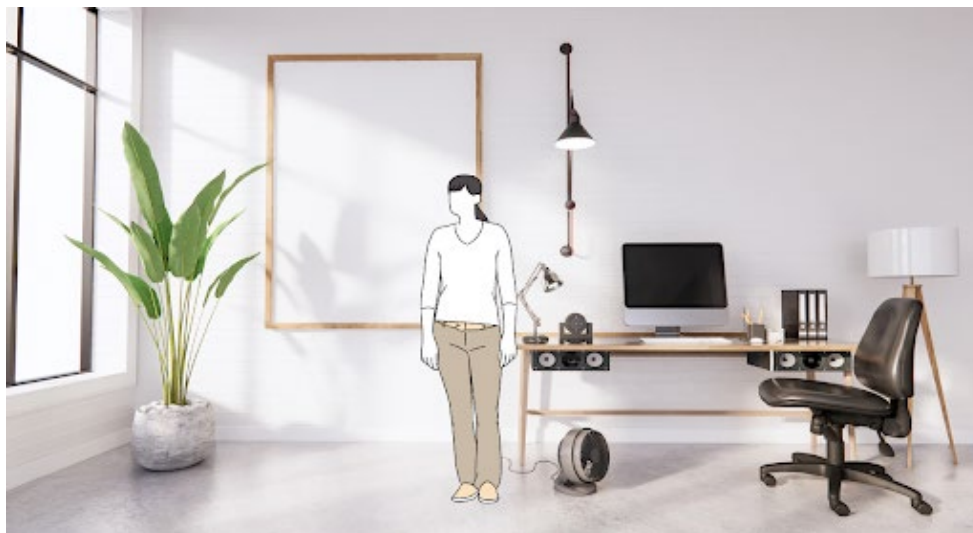
ОСНОВЕ СНИМАЊА

Имамо неколико кадрова који, када их научимо, можемо да снимамо и да правимо приче кроз секвенце – односно скуп кадрова који приказује неку радњу. Постоје основна правила која се у неким ситуацијама могу прекршити јер мобилно новинарство баш због своје приступачности и ефикасности некада може урадити кадрове које су несвакидашњи традиционалном телевизијском снимању.

ВРСТЕ:

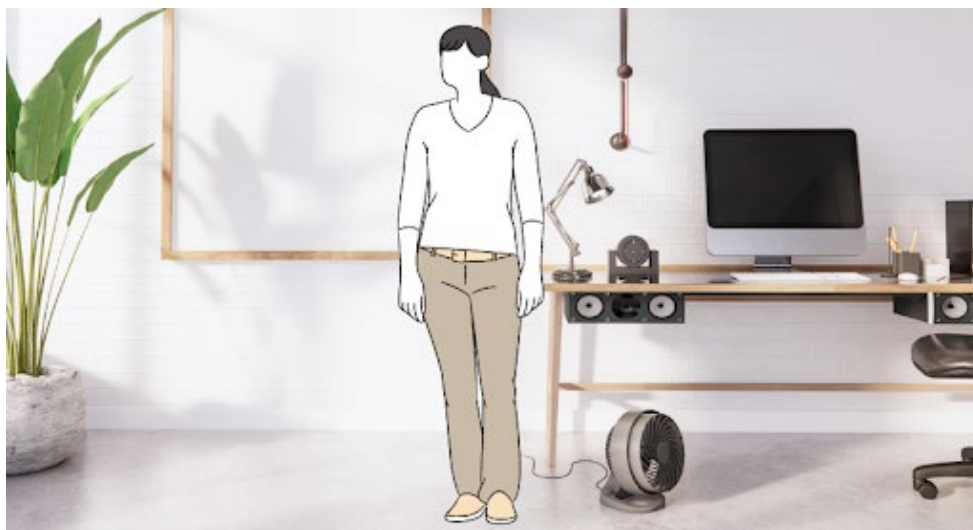
(графика направљена на сајту - Canva)

1. ТОТАЛ

Тотал нам показује где се налазимо, видимо особу, детаље собе. Овакав кадар увек морамо имати, кроз њега се повезујемо са гледаоцем јер се он упознаје са системом приче.

2. СРЕДЊИ ПЛАН

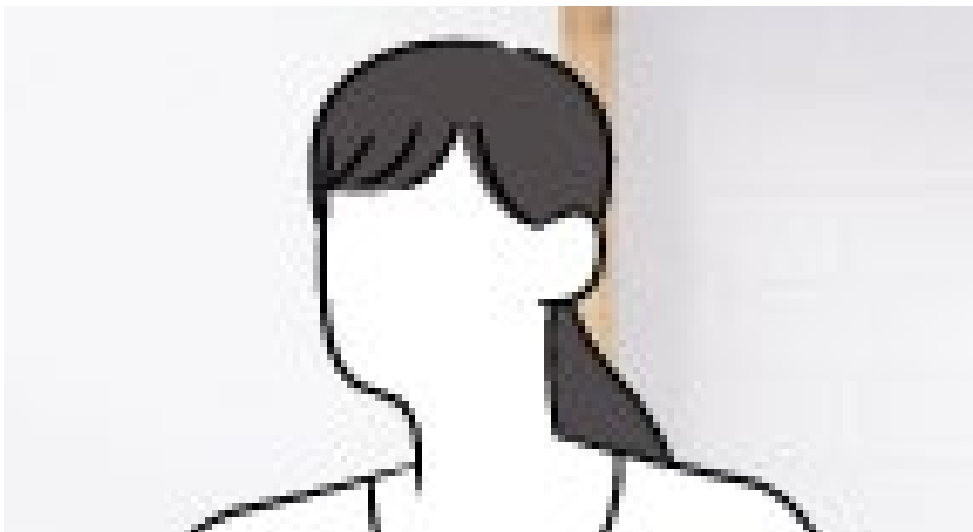

3. СРЕДЊЕ КРУПАН ПЛАН

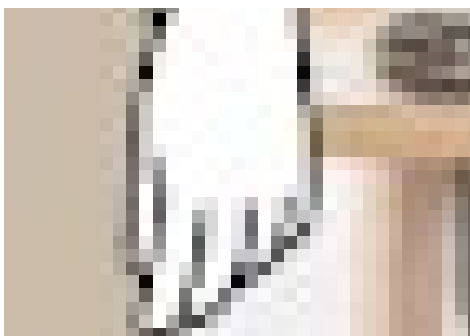

4. КРУПАН ПЛАН

5. ДЕТАЉ

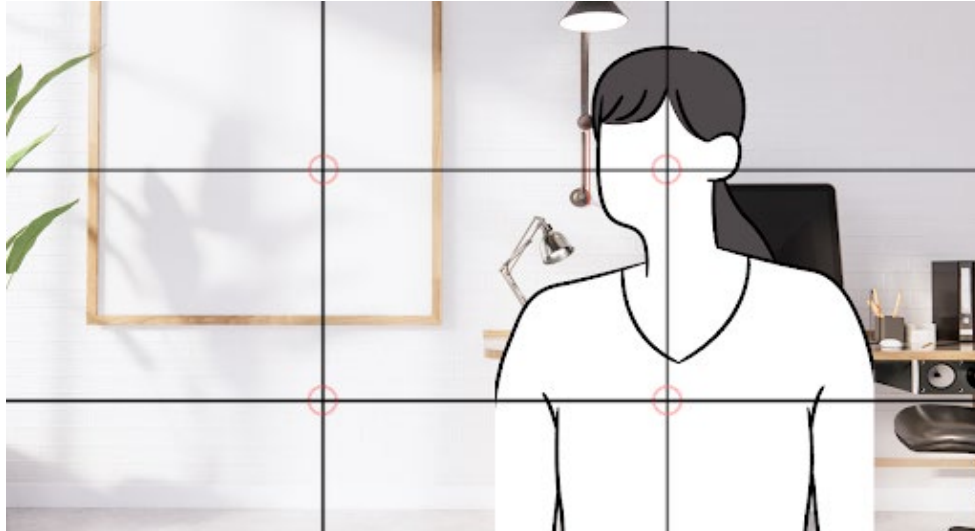
Детаљ може бити било шта у просторији но најчешће ћете наилазити на кадрове очију, усана, руку и тако даље.

Битно је да се трудите да увек имате ових пет кадрова јер ће вам бити потребни у монтажи, у зависности од радње, потреба и циља приче.

6. ПРАВИЛО ТРЕЋИНЕ

Када снимамо саговорника или саговорницу, битно је да пратимо линије на нашем телефону које можете видети на илустрацији изнад. Оне нам помажу да поступамо према правилу трећине. Оно представља постављање саговорника у део кадра тако да остављамо празан простор тамо где му одлази поглед. На тај начин визуелно стварамо могућност да гледалац осећа као да му се наш саговорник или саговорница обраћа.

STORYTELLING (Причам ти причу)

Овај аспект који можете осмислити пре терена, а у монтажи га довршити. Врло је битно размишљати о томе како ће тећи прича, шта је оно што је динамично, а шта нам је, на пример непотребно или сувишно. Због тога, требало би визуално замислити целокупни прилог и који нам кадрови требају да би пратили причу.

На пример, можете имати саговорника или саговорницу који говоре о реци која је загађена. Можда ћете управо са тим саговорником проћи поред те реке и имати врло занимљиве кадрове. На овај начин почиње креирање причања приче.

Оно што из искуства помаже у оваквим ситуацијама је размена идеја са колегама и колегиницама из редакције.

Такође, битно је размишљати и о томе на којој друштвеној мрежи ћете пласирати садржај, и према начину коришћења те друштвене мреже правити синопсис, размишљати о трајању и дужини кадрова као и то да ли ћете снимати хоризонтално или вертикално

МОНТАЖА

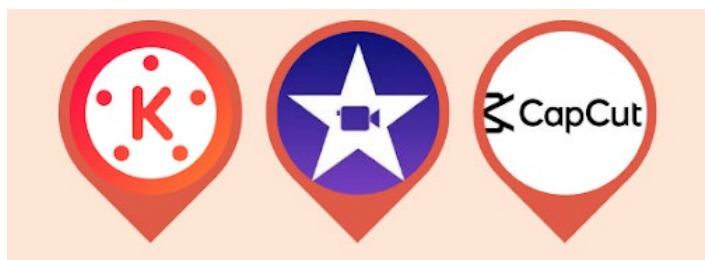
Мобилно новинарство, као што сам већ напоменула, носи врлину са собом која каже: на телефону можете све – да снимате, монтирате и објавите тај видео.

Када говоримо о апликацијама за монтажу има их безброј. Неке су бесплатне, неке не, неке су у основи бесплатне али имају део који се плаћа.

Ако имате ајфон препоручујем апликацију *Imovie* коју често већ имате инсталирану на свом телефону. Она је бесплатна, једноставна за коришћење и можете да радите основну монтажу – да сечете и спајате кадрове, да додате потпис саговорника и наслове, да користите неке од понуђених транзиција за прелазак са једног кадра на други.

Када говоримо о андроиду, апликација *Kinemaster* се годинама у назад највише препоручивала. Њу такође можете преузети и преко ајфона.

Сада, *CapCut* је апликација која се највише препоручује и њу можете преузети без обзира да ли имате андроид или ајфон. То је апликација чији је креатор заправо компанија која је направила и ТикТок. Апликација је једноставна и даје неке додатне занимљиве погодности у односу на класичне апликације за монтажу.

Иконице поменутих апликација (са лева на десно): *Kinemaster*, *Imovie*, *CapCut*

ЗАКЉУЧАК

Оно што је битно запамтити јесте да се мобилно новинарство не може научити из књиге, већ се мора ићи на терен и вежбати кроз практични део.

Мобилно новинарство је ту да вам пробуди креативност, да приступ томе да урадите видео где год, кад год, како год. Срж ове вештине јесте у томе да можете да развијате своје „око“ за видео кроз специфичне кадрове и нешто што није свакидашње, као на пример када гледамо телевизију и видимо школске кадрове са којима сте се и овде упознали.

Дајте машти на вољу, правите различите сторителнге јер је свака тема различита, нека ће бити захвална за видео, нека неће. Пробајте, искусите, таксативно пратите припрему за терен и смислите унапред шта бисте волели да прикажете. Остатак ћете видети на терену. Телефон нам се налази свакодневно испред нас, има све могућности да вашу причу представи на бољи, квалитетнији и занимљивији начин. Пробајте.